

Jumbo breekt met leverancier vlees

Van onze verslaggever
Gerard Reijn

AMSTERDAM Paardenvlees blijft de gemoederen bezighouden. Supermarkt Jumbo is op onderzoek uitgegaan bij zijn leveranciers van paardenvlees: drie bedrijven in Argentinië en Uruguay. Conclusie: met een van de drie wil Jumbo niets meer te maken hebben.

Het onderzoek was een reactie op een uitzending, precies een maand geleden, van televisieprogramma *Radar*. Dat zond filmbeelden uit die waren gemaakt door dierenrechtenorganisatie *Eyes on Animals*. De beelden waren één lange aanklacht tegen de behandeling van slachtpaarden in Noord- en Zuid-Amerika. Gewonde dieren die dagen onderweg zijn; ondervoede dieren; bevriezende dieren; dieren die drie, vier keer werden beschoten voordat ze overleden.

De supermarktketens Deen en Coop lieten meteen na de uitzending weten te stoppen met hun Amerikaanse leveranciers van paardenvlees. Maar Jumbo bood weerwerk. In de uitzending liet een woordvoerder van het bedrijf weten dat er wel degelijk werd gecontroleerd op dierenwelzijn. Bovendien: gewoon stoppen zou niet het welzijn van de dieren ten goede komen.

Na de uitzending besloot het bedrijf zelf onderzoek te doen. Kwaliteitsmanager Johan Hulleman en duurzaamheidsmanager Anne-Corine Vlaardingbroek stapten op het vliegtuig om de drie slachterijen waarvan Jumbo zijn paardenvlees betreft zelf te bezoeken.

Ze kondigden wel hun komst aan, drie dagen van tevoren. 'Dat moest wel', zegt Hulleman. 'Anders zouden we er niet zijn binnengekomen. Wij zijn geen rechtstreekse klant van de slachterijen. Alles kopen we in via een importeur of via vleeswarenfabrieken.'

Ondanks die aankondiging troffen de twee onderzoekers bij de Argentijnse slachterij Lamar, die ook door *Eyes on Animals* is onderzocht, wan-

Man schiet een paard dood in een slachtbox in Quebec (Canada). Beeld uit het TROS-programma *Radar* dat de discussie over paardenvlees op gang bracht.

Paarden staan bloot aan regen en zon

Johan Hulleman Jumbo

toestanden aan. Hulleman zag er eveneens open wonden aan de benen van de dieren. De helft van het paardenvlees dat in vleeswaren is verwerkt, haalde Jumbo (via via) uit dit bedrijf.

Argentijnse inspectie

De supermarkt besloot het bedrijf onmiddellijk in de ban te doen. Niet alleen Jumbo vond dit bedrijf onvoldoende: ook de Argentijnse inspectie. Die sloot het, blijkbaar ook naar aanleiding van het bezoek van de Jumbo-delegatie. Dat geeft te denken over de kwaliteit van de Argentijnse inspectie.

Ook in de twee andere bedrijven zag Jumbo mogelijkheden tot verbetering. Zo waren de maatregelen tegen uitglij-

den onvoldoende. En de dieren worden vervoerd in open vrachtwagens. 'Dat is conform de wetten daar, maar wij vinden dat niet goed. Ze staan bloot aan regen en zon. Daar moeten die bedrijven iets aan doen.'

Jumbo wil zelf ook het nodige doen. 'We zijn sinds kort actief in GlobalGAP, een wereldwijd certificeringssysteem van supermarktketens en productiebedrijven, dat normen opstelt voor het omgaan met voedsel. We willen dat daar regels worden opgesteld voor de omgang met paarden. Die regels kunnen nog dit jaar van kracht worden.'

Eyes on Animals is sceptisch over Jumbo's onderzoek. 'De Europese inspectie Food and Veterinary Office

heeft in haar laatste rapport nog geschreven dat Argentijnse slachterijen niet voldoen aan de regels van de Europese Unie', zegt voorzitter Ingrid Ramaan.

Jumbo is niet het enige bedrijf dat zijn 'paardenketen' na de uitzending van *Radar* heeft onderzocht. Ad van Geloven, Nederlands grootste krokettensfabrikant, heeft ook twee man op onderzoek uitgestuurd. Volgens directeur Peter Doodeman zijn in de slachterijen waarmee zijn bedrijf zaken doet, geen wantoestanden aangetroffen. Al ziet hij mogelijkheden ter verbetering: paarden moeten voortaan tijdens hun transport en rust worden beschermd tegen de zon.